

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Digitális Európa program (2021–2027)

(2019/C 86/14)

Előadó:	Markku MARKKULA (FI/EPP), Espoo képviselő-testületének tagja
Referenciaszöveg:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Digitális Európa programnak a 2021–2027 közötti időszakra történő létrehozásáról
	COM(2018) 434 final
	Az Európai Bizottság szolgálati munkadokumentuma: A következő dokumentumot kísérő hatásvizsgálat összefoglalója: Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Digitális Európa programnak a 2021–2027 közötti időszakra történő létrehozásáról
	SWD(2018) 306 final
	Az Európai Bizottság szolgálati munkadokumentuma: A következő dokumentumot kísérő hatásvizsgálat: Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Digitális Európa programnak a 2021–2027 közötti időszakra történő létrehozásáról
	SWD(2018) 305 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

2. cikk e) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
e) „Digitális innovációs központ”: a program keretében feladatok elvégzésére kijelölt vagy nyílt versenyeljárásban kiválasztott jogi személy, amely az ipar digitális átalakulásának elősegítése érdekében különösen a technológiai szakértelemhez és a kísérleti létesítményekhez – mint például a berendezések és szoftvereszközök – biztosít hozzáférést.	e) „Digitális innovációs központ”: a program keretében feladatok elvégzésére kijelölt vagy nyílt versenyeljárásban kiválasztott jogi személy vagy jogi személyek konzorciuma , amely az ipar digitális átalakulásának elősegítése érdekében különösen a technológiai szakértelemhez és a kísérleti létesítményekhez – mint például a berendezések és szoftvereszközök – biztosít hozzáférést.

Indokolás

A digitális innovációs központok hálózatának kialakításakor fontos, hogy minden régió megfelelő lefedettséggel rendelkezzen; a cél az, hogy minden régióban legyen egy digitális innovációs központ. Ha konzorcium is működtethető a digitális innovációs központot, azzal a hálózat alapja erősebbé válhatna több érdekelt, például egyetemek, kutatóközpontok, innovációs központok stb. részvétele révén.

Az értékelési eljárásnak biztosítani kell, hogy a hálózat regionálisan és tematikusan is kiegyensúlyozott legyen, és közben képes legyen jó minőségű szolgáltatásokat nyújtani. A jelöltek közötti választás folyamatát az egész hálózatra való tekintettel kell végezni, hogy a digitális innovációs központok között valódi szinergiák jöjjenek létre. Ez is jó ok arra, hogy jogi személyek konzorciuma is működtethessen digitális innovációs központot.

A jogi személyre vonatkozó követelmény szükségtelen korlátozásokat jelent, ezért nagyobb rugalmasságot kell biztosítani a gyakorlati megoldások számára. Az egyszerű struktúrák hangsúlyozása érdekében a koordináció feladata kiadható egy konzorciumban lévő jogi személynek vagy jogi személyek hálózatának is.

2. módosítás

3. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A program általános célkitűzése a következő: az európai gazdaság és társadalom digitális átalakulásának támogatása és az ebből fakadó előnyök eljuttatása az európai polgárokhoz és vállalkozásokhoz. A program:</p> <p>a) nagybani telepítés révén megerősíti Európa digitális kulcstechnológiák terén meglévő kapacitásait,</p> <p>b) növeli hozzáférhetőségüket és elterjedtségüket a közérdekű területeken és a magánszektorban.</p>	<p>A program általános célkitűzése a következő: az európai gazdaság és társadalom digitális átalakulásának támogatása helyi, regionális, nemzeti és európai szinten, és az ebből fakadó előnyök eljuttatása az európai polgárokhoz és vállalkozásokhoz. A program:</p> <p>a) nagybani telepítés révén megerősíti Európa digitális kulcstechnológiák terén meglévő kapacitásait,</p> <p>b) növeli hozzáférhetőségüket és elterjedtségüket a közérdekű területeken és a magánszektorban,</p> <p>c) felgyorsítja a digitális átalakulást a helyi együttműködés és az európai partnerségek elősegítésével.</p>

Indokolás

A szubszidiaritás elve alapján a Digitális Európa programnak (DEP) többszintű kormányzást kell lefednie. A DEP eredményességének biztosításához hatékony végrehajtás szükséges a városok és a régiók szintjén, szoros együttműködéssel az egyetemek, egyéb oktatási intézmények és kutatóintézetek, valamint a helyi ipari szereplők között. A többszintű kormányzás fontos az európai innovációs szakadék megszüntetéséhez. Például a DEP segítségével elérhető, hogy uniós szintű nagy teljesítményű számítástechnikai ökoszisztémák a tudományos és ipari értéklánc valamennyi szegmensére kiterjedjenek.

3. módosítás

5. cikk – új d) és e) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p><i>Mesterséges intelligencia</i></p> <p>Az Unió pénzügyi beavatkozása a 2. sz. egyedi célkitűzés alapján. A Mesterséges intelligencia célja a következő működési célkitűzések megvalósítása:</p>	<p><i>Mesterséges intelligencia</i></p> <p>Az Unió pénzügyi beavatkozása a 2. sz. egyedi célkitűzés alapján. A Mesterséges intelligencia célja a következő működési célkitűzések megvalósítása:</p> <p>d) az adatok minőségének és mennyiségének növelése a digitális platformgazdaságot létrehozó digitális átállás támogatása és felgyorsítása érdekében;</p> <p>e) a technológiák használatának bővítése, innovatív üzleti modellek kidolgozása, a felhasználók tudatosságának növelése, az innovációk piacra kerülési idejének csökkentése;</p>

Indokolás

A platformgazdaságra való átállás a digitalizáció eredménye. Kedvező feltételeket kell teremtenünk, hogy megbirkózzunk ezzel és a többi nagy társadalmi kihívással. Figyelembe kell venni a városok, a polgárok és az üzleti világ változó szerepét.

Ebben a változásban az adatok szükséges minősége és mennyisége létfontosságú. Egyrészt megfelelő mérőszámokat kell megállapítanunk az adatminőség mérésére. Másrészt algoritmusok dolgozhatók ki az adatminőség felméréséhez, az elemzésben nem felhasználható kiugró adatok észleléséhez, valamint az információk javításához annak érdekében, hogy az algoritmusok stabilabb válaszokat adjanak. Harmadrészt az adatminőség olyan intézkedésekkel javítható, amelyek javítják a nemzeti és helyi kormányzati szinten MI-alapú digitális szolgáltatásokban használt adatfolyamok teljességét, összehasonlíthatóságát és ütemezését.

Ezeket az intézkedéseket nem említi kimondottan a DEP, azonban a szöveg tartalmaz utalást az adatintegritásra és az adatok titkosságára, valamint vannak utalások a szoftver- és algoritmuskönyvtárak általános szerepére.

Az adatok minőségét és integritását még olyan intézkedésekkel is ki kell egészíteni, amelyek az egyes emberek adataikkal kapcsolatos jogainak integritását védik, és úgy biztosítják a minőséget, hogy közben garantálni lehessen az információk és a személyes adatok megfelelő mértékű biztonságát.

4. módosítás

7. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az Unió pénzügyi beavatkozása a 4. sz. egyedi célkitűzés alapján. A „korszerű digitális készségek” támogatást biztosít a korszerű digitális készségek fejlesztéséhez a program keretében támogatott területeken, ezzel hozzájárul az Európában rendelkezésre álló tehetség bővítéséhez és előmozdítja a szakmai hozzáértés bővülését, különösen a nagy teljesítményű számítástechnika, nagy adathalmazok elemzése, a kiberbiztonság, a megosztott főkönyvi technológiák, a robotika és a mesterséges intelligencia területén. A pénzügyi beavatkozás célja a következő működési célkitűzések megvalósítása:</p> <p>a) hosszú távú képzések és tanfolyamok tervezésének és megtartásának támogatása diákok, informatikai szakemberek és munkavállalók számára;</p> <p>b) rövid távú képzések és tanfolyamok tervezésének és megtartásának támogatása vállalkozók, üzleti vezetők és munkavállalók számára;</p> <p>c) munkahelyi gyakorlati képzés és szakmai gyakorlatok támogatása diákok, fiatal vállalkozók és diplomások számára.</p>	<p>Az Unió pénzügyi beavatkozása a 4. sz. egyedi célkitűzés alapján. A „korszerű digitális készségek” támogatást biztosít a korszerű digitális készségek fejlesztéséhez a program keretében támogatott területeken és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítve, ezzel hozzájárul az Európában rendelkezésre álló tehetség bővítéséhez és előmozdítja a szakmai hozzáértés bővülését, különösen a nagy teljesítményű számítástechnika, nagy adathalmazok elemzése, a kiberbiztonság, a megosztott főkönyvi technológiák, a robotika és a mesterséges intelligencia területén. A pénzügyi beavatkozás célja a következő működési célkitűzések megvalósítása:</p> <p>a) hosszú távú képzések és tanfolyamok tervezésének és megtartásának támogatása diákok, informatikai szakemberek és munkavállalók számára;</p> <p>b) rövid távú képzések és tanfolyamok tervezésének és megtartásának támogatása vállalkozók, üzleti vezetők és munkavállalók számára;</p> <p>c) munkahelyi gyakorlati képzés és szakmai gyakorlatok támogatása diákok, fiatal vállalkozók és diplomások számára.</p>

Indokolás

Biztosítani kell, hogy a digitális készségek kialakítására vonatkozó jövőbeli rendszer a nemek közötti egyenlőség szempontját is figyelembe vegye, így biztosítva, hogy a jövő digitális társadalma inkluzív legyen.

5. módosítás

8. cikk (1) bekezdés a), g) pont és új j) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p data-bbox="213 607 743 663"><i>Telepítés, a digitális kapacitások legjobb felhasználása és interoperabilitás</i></p> <p data-bbox="178 734 794 846">Az Unió pénzügyi beavatkozása az 5. sz. egyedi célkitűzés alapján. A telepítés, a digitális kapacitások legjobb felhasználása és interoperabilitás az alábbi operatív célkitűzések elérését szolgálja:</p> <p data-bbox="178 920 794 1115">a) annak biztosítása, hogy a közsféra és a közérdekű területek, mint például az egészségügy és a gondozás, az oktatás, az igazságszolgáltatás, a közlekedés, az energia, a kulturális és kreatív ágazatok, a legmodernebb digitális technológiákat tudják telepíteni és elérni, különösen a nagy teljesítményű számítástechnika, a mesterséges intelligencia és a kiberbiztonság terén;</p> <p data-bbox="178 1245 794 1357">g) az Unió szintjén folyamatos kapacitás biztosítása a gyorsan változó digitális trendek megfigyelésére, elemzésére és a hozzájuk történő alkalmazkodásra, valamint a legjobb gyakorlatok megosztása és elterjesztése;</p>	<p data-bbox="852 607 1382 663"><i>Telepítés, a digitális kapacitások legjobb felhasználása és interoperabilitás</i></p> <p data-bbox="801 734 1410 846">Az Unió pénzügyi beavatkozása az 5. sz. egyedi célkitűzés alapján. A telepítés, a digitális kapacitások legjobb felhasználása és interoperabilitás az alábbi operatív célkitűzések elérését szolgálja:</p> <p data-bbox="801 920 1410 1171">a) annak biztosítása, hogy a közsféra és a közérdekű területek, mint például az egészségügy és a gondozás, az oktatás, az igazságszolgáltatás, a várostervezés, a közlekedés, az energia, a természeti erőforrások, az erdészet, az élelmiszeripar, a környezet, a kulturális és kreatív ágazatok, a legmodernebb digitális technológiákat tudják telepíteni és elérni, különösen a nagy teljesítményű számítástechnika, a mesterséges intelligencia, az információbiztonság és a kiberbiztonság terén;</p> <p data-bbox="801 1245 1410 1440">g) regionális, nemzeti és európai szinten folyamatos kapacitás biztosítása a gyorsan változó digitális trendek megfigyelésére, elemzésére és a hozzájuk történő alkalmazkodásra, valamint új, digitalizált megoldások közös előállítására, a legjobb gyakorlatok megosztására és a teljesítmény-összehasonlításon alapuló tanulás kultúrájának elterjesztésére;</p> <p data-bbox="801 1514 1410 1626">j) a Digitális Európa program végrehajtási tevékenységeinek integrálása a regionális intelligens szakosodási stratégiákba, a Horizont Európa programba és más fontos európai kezdeményezésekbe és partnerségekbe.</p>

Indokolás

A várostervezésnek, az erdészetnek és az élelmiszeriparnak is szerepelnie kell az a) pontban szereplő listán, mivel ezek fontosak minden társadalmi változás esetén. A városfejlesztés, a természeti erőforrások, az élelmiszer-előállítás és az erdészet területén az intelligens és fenntartható digitális megoldások stratégiai fontosságúak az éghajlatváltozással kapcsolatos különböző környezeti kihívások kezeléséhez.

Mint azt az RB már kijelentette a jelenlegi, 2015–2020-as mandátumidőszakának prioritásai kapcsán, a teljesen működőképes digitális egységes piac megvalósításához alulról építkező megközelítés, vállalkozói szellem és célzott beruházások szükségesek.

6. módosítás

13. cikk – új (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Más uniós programokkal fennálló szinergiák	Más uniós programokkal fennálló szinergiák (3) A program támogatja a regionális és európai együttműködést és partnerségeket az innovatív digitális megoldások széles körű elterjesztéséhez és a regionális stratégiákkal való szinergiák biztosításához.

Indokolás

Az RB rámutat arra, hogy a hatásvizsgálat számos utalást tartalmaz olyan uniós politikákra és programokra, mint például az ERFA, az ESZA+, a CEF stb., amelyek létfontosságúak a DEP általános és konkrét céljainak eléréséhez. Az uniós eszközök és a helyi/regionális mechanizmusok és finanszírozások összehangolt használatát jelentősen hangsúlyozza az uniós politika. Azonban a DEP nem rögzít egyértelmű eljárásokat és mechanizmusokat, amelyekkel meg lehetne szervezni, hogy a különféle kormányzati szinteken hogyan lehetne összehangoltan használni az előbbi eszközöket. A partnerségre vagy a többszintű kormányzásra vonatkozó rendelkezésekre nincs utalás. Ezért a régiók fontos szerepét ebben a cikkben szerepeltetni kell. Az Európai Bizottság politikája kiemeli a regionális intelligens szakosodási stratégiák létfontosságú szerepét, mert ezek természetesen növelik az együttműködést a régiók és az európai partnerségek szintjén. A DEP-nek ezt támogatnia kell.

7. módosítás

16. cikk (1), (2), (3) és (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Digitális innovációs központok	Európai digitális innovációs központok
(1) A program végrehajtásának első éve során létrehozandó a digitális innovációs központok induló hálózata.	(1) A program végrehajtásának első éve során létrehozandó az európai digitális innovációs központok induló hálózata. A hálózatban részt vevő központok fontos regionális szerepet töltenek be az európai együttműködés fokozásában.
(2) Az 1. bekezdésben említett hálózat létrehozásának céljaira minden tagállam nyílt versenyeljárásban jelöl részvételre jelentkező jogalanyokat, a következő kritériumok alapján:	(2) Az 1. bekezdésben említett hálózat létrehozásának céljaira minden tagállam nyílt versenyeljárásban jelöl részvételre jelentkező jogalanyokat, a következő kritériumok alapján:
a) megfelelő kompetenciák a digitális innovációs központok feladataihoz kapcsolódóan;	a) megfelelő kompetenciák a digitális innovációs központok feladataihoz kapcsolódóan, beleértve a kutatás-fejlesztéssel, infrastruktúrával, adatvédelemmel, biztonsággal és innovációval kapcsolatos kapacitásokat és kompetenciákat;
b) megfelelő irányítási kapacitások, személyi állomány és infrastruktúra;	b) megfelelő irányítási kapacitások, személyi állomány és infrastruktúra;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
c) uniós szinten megállapított igazgatási, szerződéses és pénzügyi irányítási szabályok alkalmazásához szükséges működési és jogi eszközök;	c) uniós szinten megállapított igazgatási, szerződéses és pénzügyi irányítási szabályok alkalmazásához szükséges működési és jogi eszközök;
d) megfelelő, lehetőleg közigazgatási szerv által nyújtott pénzügyi garanciák, amelyek megfelelnek azon uniós alapok szintjének, amelyek kezelésére felkéri.	d) megfelelő, lehetőleg közigazgatási szerv által nyújtott pénzügyi garanciák, amelyek megfelelnek azon uniós alapok szintjének, amelyek kezelésére felkéri;
(3) A Bizottság határozatot hoz az induló hálózatot alkotó jogalanyok kiválasztásáról. Ezeket a jogalanyokat a Bizottság a tagállamok által kijelölt részvételre jelentkezők közül választja ki a 2. bekezdésben meghatározott kritériumok és az alábbi további kritériumok alapján:	e) a regionális stratégiákkal való összehangolás. (3) A Bizottság határozatot hoz az induló hálózatot alkotó jogalanyok kiválasztásáról. Ezeket a jogalanyokat a Bizottság a tagállamok által kijelölt részvételre jelentkezők közül választja ki a 2. bekezdésben meghatározott kritériumok és az alábbi további kritériumok alapján:
a) az induló hálózat finanszírozására rendelkezésre álló költségvetés;	a) az induló hálózat finanszírozására rendelkezésre álló költségvetés;
b) az az igény, hogy az induló hálózat révén biztosítva legyen az ipar szükségleteinek és a közérdekű területeknek a lefedettsége, valamint a teljeskörű és kiegyensúlyozott földrajzi lefedettség.	b) az az igény, hogy az induló hálózat révén biztosítva legyen az ipar szükségleteinek és a közérdekű területeknek a lefedettsége, valamint a teljeskörű és kiegyensúlyozott földrajzi lefedettség az EU és a tagállamok teljes területén.
(4) A további digitális innovációs központok kiválasztása nyílt versenyeljárásban történik oly módon, hogy Európa-szerte a lehető legszélesebb földrajzi lefedettséget biztosítsák. A hálózatban részt vevő jogalanyok számának arányban kell állnia az adott tagállam lakosságával, és tagállamonként legalább egy digitális innovációs központ létesül. Az EU legkülső régióinak konkrét korlátainak kezelésére külön jogalanyok kijelölésére kerülhet sor e régiók igényeinek lefedésére.	(4) A további digitális innovációs központok kiválasztása nyílt versenyeljárásban történik oly módon, hogy a lehető legszélesebb földrajzi lefedettséget biztosítsák szerte az európai régiókban . A hálózatban részt vevő jogalanyok számának arányban kell állnia az adott tagállam lakosságával, és tagállamonként legalább egy digitális innovációs központ létesül. Az EU ritkán lakott és legkülső régióinak konkrét korlátainak kezelésére külön jogalanyok kijelölésére kerülhet sor e régiók igényeinek lefedésére.

Indokolás

A digitális átalakulás felgyorsítása tekintetében a digitális innovációs központok szerepe nemcsak innovatív technológiák kifejlesztése, hanem azok előállítása és a telepítésükben történő segítségnyújtás is a közigazgatási szervezetek és a magánvállalkozások számára, valamint a városok és régiók megváltozó szerepének támogatása is. Amellett, hogy elérhetővé teszik ezeket a megoldásokat, a digitális innovációs központok segíthetnek egyrészt megfelelő kapacitást kiépíteni különböző csoportok számára, hogy azok felhasználják az innovatív technológiai megoldásokat digitális platformjaikon, másrészt támogatást nyújtani az adatelemző szolgáltatásokat használó specifikus digitális szolgáltatásinfrastruktúrák megtervezésében. A fenti okok miatt ki kell emelni a digitális innovációs központok erős európai jellegét, és ezeket a központokat európai digitális központoknak kellene hívni.

A technológiák jóváhagyása és a legújabb kutatás-fejlesztési tudás felhasználása terén meglévő kapacitás és kompetenciák létfontosságú kritériumok a legjobb jelöltek kiválasztásához.

A hatásvizsgálat egyértelműen kimondja, hogy a digitális innovációs központoknak erős regionális dimenzióval kell rendelkezniük (különösen kvv-k esetén). A jogalkotási javaslat azonban ezt nem tükrözi. A digitális innovációs központok sikerének alapja a valódi regionális együttműködés, amely olyan regionális stratégiákon alapul, mint például a RIS3.

A digitális innovációs központok hálózatának kialakításakor fontos, hogy minden régió megfelelő lefedettséggel rendelkezzen; a cél az, hogy minden régióban legyen egy digitális innovációs központ.

Az értékelési eljárásnak biztosítania kell, hogy a hálózat regionálisan és tematikusan is kiegyensúlyozott legyen, és közben képes legyen jó minőségű szolgáltatásokat nyújtani. A jelöltek közüli választás folyamatát az egész hálózatra való tekintettel kell végezni, hogy a digitális innovációs központok között valódi szinergiák jöjjenek létre.

8. módosítás

20. cikk (1) bekezdés d) és e) pont (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p style="text-align: center;"><i>Odaítélési feltételek</i></p> <p>Az odaítélési feltételek a munkaprogramokban és az ajánlati felhívásokban kerülnek meghatározásra, legalább az alábbi elemek figyelembevételével:</p> <p>a) az intézkedés előrehaladottsági foka a projektfejlesztés tekintetében;</p> <p>b) a javasolt végrehajtási terv megalapozottsága;</p> <p>c) az uniós támogatás ösztönző hatása a közcélú és magánberuházásra, amikor alkalmazható;</p> <p>d) pénzügyi akadályok – mint például a piaci források hiánya – leküzdésének szükségessége;</p> <p>e) a gazdasági, társadalmi, éghajlatváltozási és környezeti hatás, valamint az akadálymentes hozzáférés, amikor alkalmazható;</p> <p>f) transzeurópai dimenzió, amikor alkalmazható;</p> <p>g) kiegyensúlyozott földrajzi eloszlás az Unióban, ideértve a legkülső régiókat is, amikor alkalmazható;</p> <p>h) amikor alkalmazható, hosszú távú fenntarthatósági terv megléte.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Odaítélési feltételek</i></p> <p>Az odaítélési feltételek a munkaprogramokban és az ajánlati felhívásokban kerülnek meghatározásra, legalább az alábbi elemek figyelembevételével:</p> <p>a) az intézkedés előrehaladottsági foka a projektfejlesztés tekintetében;</p> <p>b) a javasolt végrehajtási terv megalapozottsága;</p> <p>c) az uniós támogatás ösztönző hatása a közcélú és magánberuházásra, amikor alkalmazható;</p> <p>d) a különböző finanszírozási eszközök összehangolt használata, valamint a pénzügyi akadályok – mint például a piaci források hiánya – leküzdésének szükségessége;</p> <p>e) a projekt regionális stratégiákkal történő integrációja, amikor alkalmazható;</p> <p>f) a gazdasági, társadalmi, éghajlatváltozási és környezeti hatás, valamint az akadálymentes hozzáférés, amikor alkalmazható;</p> <p>g) transzeurópai dimenzió, amikor alkalmazható;</p> <p>h) kiegyensúlyozott földrajzi eloszlás az Unióban, ideértve a legkülső régiókat is, amikor alkalmazható;</p> <p>i) amikor alkalmazható, hosszú távú fenntarthatósági terv megléte.</p>

Indokolás

Az RB kiemeli, hogy az uniós jogszabályok 70 %-át helyi és regionális szinten hajtják végre, és hangsúlyozza a különböző uniós programok, pénzügyi eszközök és regionális stratégiák közötti szinergiák fontosságát. A regionális intelligens szakosodási stratégiák hasznos és fontos eszközöknek bizonyultak a gazdasági átalakulásban és a legjobb gyakorlatok európai partnerségek közötti megosztásában.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözli az Európai Bizottság új Digitális Európa programra (DEP) vonatkozó jogalkotási javaslatát. Ez az első alkalom, hogy az Európai Bizottság egy olyan csomagot javasolt, amely integrálja a digitalizációt, a kutatást és az innovációt valamennyi főbb uniós programba és az egész Európára kiterjedő társadalmi változásba. A helyi és regionális hatóságok a DEP végrehajtásában betöltött kulcsfontosságú szerepét minden intézkedésnél figyelembe kell venni a digitális egységes piac létrejöttének felgyorsítása érdekében;
2. rámutat az emberek, a vállalkozások és a készségek létfontosságú szerepére a digitális egységes piac előnyeinek maximalizálásában. A DEP végrehajtásával kapcsolatban az RB hangsúlyozza, hogy az Unió digitális egységes piacának létrejöttéhez is egyértelmű és stabil jogi környezet, valamint kedvező körülmények szükségesek az innováció ösztönzéséhez, a piac széttagoltságának kezelése, illetve annak érdekében, hogy valamennyi szereplő ki tudja használni az új piaci dinamikát;
3. hangsúlyozza a DEP létfontosságú szerepét, hogy stabil befektetési és fejlesztési programként kihasználja az annak érdekében teremtett lehetőségeket, hogy teljesen működő digitális egységes piacot lehessen létrehozni. A kulcskérdés az, hogy hogyan lehet olyan vonzóvá tenni a DEP-t, hogy a városok és a régiók (vállalkozások, egyetemek és polgárok révén) felgyorsítsák az egész Európára kiterjedő digitális és gazdasági átalakulást a humán és fizikai tőkébe történő állami és magánbefektetések jelentős növelésével;
4. kiemeli a szabályozási korlátok és a felesleges adminisztráció csökkentésének, valamint az uniós rendelkezések modernizálásának a fontosságát, amelyek kulcsfontosságúak egy nagyon versenyképes európai ipar biztosításához. Ezzel együtt javítani kell az állami és a magánszektor hajlandóságát a digitális innovációk végrehajtására;
5. üdvözli a DEP-beruházásokat az olyan fejlett, nagy kapacitású digitális infrastruktúrákba, mint például az 5G hálózatok, mert ezek elengedhetetlenek a digitális szolgáltatások és technológiák Európa-szerte történő elérhetővé tételéhez. A széles sávú hálózatoknak lényeges szerepe van az innovatív és versenyképes digitális szolgáltatások kifejlesztésében, ezért az RB az 5G gyors szabványosítását kéri a telekommunikációs hálózatok interoperabilitásának biztosítása érdekében;
6. hangsúlyozza a városok és régiók központi szerepét a lakossági digitális szolgáltatások nyújtásában, valamint a digitális infrastruktúra létrehozásában és kezelésében is, például adatgenerálással. A digitális szolgáltatások lehetőséget nyújtanak a társadalmi innovációra, valamint vállalkozások, állások és cégek létrehozására;
7. kéri, hogy a DEP tükrözze és biztosítsa a közigazgatások és -szolgáltatások digitalizációját annak érdekében, hogy a városok ki tudják elégíteni a társadalmi szükségleteket. Ehhez az egész Európai Unióra kiterjedő együttműködés, valamint az adatok, a technológiák és az ismeretek hozzáférhetősége szükséges;
8. hangsúlyozza az adatok minőségének és mennyiségének fontosságát, ami létfontosságú a DEP célkitűzéseinek eléréséhez. Korábbi RB-vélemények már hangsúlyozták a városok és a régiók szerepét az adatharmonizációban, -gyűjtésben, -minőségben, -elérésben és -használatban, valamint egy biztonságos és interoperábilis digitális infrastruktúra biztosításában, amely lehetővé teszi a határokon keresztül történő adatáramlást a digitális gazdaságban;
9. hangsúlyozza a mesterséges intelligencia (MI) fontosságát, mert ezt az ígéretes technológiát fel lehet használni a fenntartható növekedés és a társadalmi kihívások területén. A mesterséges intelligenciát ezért meg kell erősíteni az adatok minőségének és a személyes adatok védelmének biztosítása mellett, engedélyezve ugyanakkor az anonim adatbányászatot, a gépalapú tanulást és a mintafelismerés alapjait;
10. elismeri, hogy az adatokkal dolgozó MI-könyvtárak kulcsfontosságú adatokat szolgáltatnak az intelligens közszolgáltatások kialakításához. Azonban a rossz minőségű adatok befolyásolhatják a szolgáltatások várt hatását és hatékonyságát, és ez csökkenti a mesterséges intelligencia potenciális előnyét. A jó minőségű adatok elengedhetetlenek ahhoz, hogy a közigazgatások megtervezzék, végrehajtsák és figyelemmel kísérjék a végrehajtott politikák hatását tapasztalati bizonyítékok alapján, illetve adatelemzési képességek kihasználásával. Ez megerősítené az állami intézkedések átláthatóságát és elszámoltathatóságát, és segítené a szakpolitikák hatékonyságának növelésében. Az adatoknak hatalmas szerepük lesz egy olyan tudásalapú kultúra létrehozásában, amelyben a bizonyítékok válnak az intelligensebb és polgárközpontú kormányzati és jogalkotási folyamat alapjává;

11. kéri az adatgazdasággal és adatvezérelt társadalommal kapcsolatos számos folyamatban lévő intézkedés DEP-be történő integrálását. Ezekkel a digitális egységes piac kapcsán foglalkoztak a különböző adatgazdasági csomagokban: Az európai adatgazdaság kiépítéséről (COM(2017/9), A nem személyes adatok Európai Unióban való szabad áramlásának keretéről (2017/0228), valamint idén a harmadik adatgazdasági csomagban. Az utóbbi tartalmaz „Egy közös európai adattér felé” című közleményt, amely a magánszektor adataihoz közérdek céljából történő hozzáférés problémájával foglalkozik (tartalmazza a vállalatok és kormányzatok közötti adatmegosztásra vonatkozó főbb alapelvek listáját), és tartalmaz egy iránymutatást a magánszektor adatainak megosztásáról. Ezzel párhuzamosan az Európai Bizottság elfogadott egy javaslatot, amely átdolgozza a közzféra információinak további felhasználásáról szóló irányelvet;

12. kiemeli az Európai Bizottság által az érdekelt felekkel „Az európai adatgazdaság kiépítése” című közleményről folytatott párbeszéd eredményeit, és a nem szabályozási intézkedések különösen erős támogatását tapasztalta, amelyek maximalizálják és rendszerezik az adatok elérését és további felhasználását vállalkozások közötti kontextusban. Például az egészségügy digitális átalakulásával kapcsolatban egy nyilvános konzultáció megvizsgálta, szükségesek-e a digitális innovációt elősegítő szakpolitikai lépések az egészségügy minőségének Európa-szerte történő javítása érdekében (erre az igényre az RB különös figyelmet fordított);

13. kéri, hogy a DEP végrehajtásához használjanak közös vállalkozásokat, EIT TIT-eket és egyéb európai kezdeményezéseket, valamint régiók közötti európai partnerségeket. Az intelligens és fenntartható digitális megoldásoknak kulcsfontosságú szerepük van a fenntartható fejlődés helyi és regionális célkitűzéseinek elérésében, valamint az éghajlatváltozáshoz hasonló nagy társadalmi kihívások leküzdésében. A megoldásokhoz minőségi nagy teljesítményű számítástechnika, MI-alapú megoldások és kiberbiztonság szükséges. A városokat és régiókat bátorítani kell, hogy a DEP-ben való részvétel úttörői legyenek, különösen az új alkalmazások kísérleti teszterületeiként. A digitalizáció például egyre fontosabb a városstervezésben, különösen a regionális információk modellezése révén;

14. megjegyzi, hogy a digitális technológiákba és platformokba való beruházás összes előnyének európai szinten kell érvényesülnie. Ehhez szükséges előfeltétel a tehetséges szakemberekbe való beruházás, azonban ez önmagában nem elegendő. A polgárokat megfelelő digitális készségekkel kell felvértezni, és ehhez képzéseket kell nyújtani. Egyedi intézkedések szükségesek a szakemberek átképzésre, hogy szakmai készségeiket alkalmazni tudják az új digitalizált feladatok elvégzése során. Az európai oktatási rendszerekben a fiatal tanulók fejlett digitális készségekkel való felruházása kötelező befektetés a jövőbeni európai munkaerő minőségének védelme érdekében. Nyilvánvaló, hogy a TTMMM-tárgyak (a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok, a művészetek és a matematika) oktatása egyre fontosabb. A DEP-et a digitális oktatási cselekvési tervvel összhangban kell végrehajtani;

15. hangsúlyozza a digitális platformgazdaságra való átállás fontosságát, biztosítva, hogy az állami és magánszolgáltatások nyújtását eleve felhasználóközpontúra, digitalizáltra és átjárhatóra tervezzék, és az megfelelően az „egyszeri adatszolgáltatás” elvének a nemzeti, regionális és helyi kormányzatok tekintetében;

16. elismeri, hogy a DEP-ről szóló jogszabály nem említi kimondottan kormányzati digitális platformokat. Azonban ezeknek a platformoknak a koncepciója a program 5. célkitűzéséhez köthető, amely a digitális technológiák átjárhatóságáról és a kormányzat és magánszektor általi bevezetéséről szól. Ezt bővebben kifejti a 2. melléklet is, a közigazgatási szolgáltatások interoperabilitásához kapcsolódó tevékenységek, valamint az „egyszeri adatszolgáltatás” elve és a digitális szolgáltatási infrastruktúra alkalmazásának tekintetében;

17. digitális platformok létrehozását kéri generikus, újrahaznosítható megoldások létrehozásával a digitális hitelesítés és a megbízhatóság és biztonságos szolgáltatások területén. Ezeket mesterséges intelligencia által végzett adatvezérelt módszereken alapuló, fejlett újrahaznosítható megoldásokkal kell kombinálni. Ez segít biztosítani, hogy a különböző szakpolitikai területeken és kormányzati szinteken nyújtott közszolgáltatások össze legyenek kapcsolva. Abban is segít, hogy a kormányzati szolgáltatások intelligensebbek legyenek, jobban igazodjanak a felhasználók konkrét szükségleteihez, valamint elérhetőek legyenek webes és mobilplatformokon is;

18. azt javasolja, hogy a digitális technológiák határokon átvéelő használatával együtt számolják fel ennek az együttműködésnek a jogi és egyéb akadályait – itt az RB a 8. cikkre hivatkozik („Telepítés, a digitális kapacitások legjobb felhasználása és interoperabilitás”);

19. hangsúlyozza, hogy mennyire fontos, hogy a létrehozott digitális innovációs központok hálózata megfelelően lefedje valamennyi régiót. Bár a hatásvizsgálat egyértelműen kimondja, hogy a digitális innovációs központoknak erős regionális dimenzióval kell rendelkezniük (különösen kkv-k esetén), a jogalkotási javaslat ezt nem tükrözi. A digitális innovációs központok kiválasztásának nyílt és megbízható folyamatnak kell lennie, amely nemcsak egy digitális innovációs központra, hanem adott esetben minden egyes tagállamban digitális innovációs központok hálózatára vonatkozik. A digitális innovációs központokat nemzeti szinten kell kiválasztani, ügyelve a regionális és tematikai egyensúlyra. A digitális innovációs központok hálózatának szoros kapcsolatokkal kell rendelkeznie az olyan egyéb hálózatokkal, mint például az EIT Digital és az Enterprise Europe Network;

20. hangsúlyozza a mesterséges intelligencia fontosságát, valamint a kiterjesztett valósággal (XR), a VR-rel, az AR-rel, a 3D-s technológiákkal és a robotikával való kapcsolatokat, amelyek a globális üzletvitel, a platformgazdaság és a tanulási platformok új alapjaiként fognak szolgálni. Ez segít a különböző oktatási és kulturális tartalmakhoz való egyenlő hozzáférés biztosításában, valamint dolgozók átképzésére szolgáló innovatív tudásátadási platformok létrehozásában. Támogatja továbbá a fenntartható fejlődést is, mivel az jelentősen csökkenti a fizikai áruk, az utazások és a szén-dioxid-kibocsátás szükségességét;

21. hangsúlyozza a biztonság fontosságát és szerepét a digitális világban, és kiemeli a városok és a régiók szerepét a kiberbűnözés leküzdésében és az adatvédelem biztosításában;

22. üdvözli a programhoz társult harmadik országokkal kapcsolatos rendelkezéseket, különösen azt, hogy a digitalizációt beépítik az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak elérésére irányuló tevékenységekbe. Ez azt jelenti, hogy hangsúlyozzák az innovációval és a végrehajtással kapcsolatos együttműködési mentalitás és nyitottság jelentette hozzáadott értéket. Az ikt-forradalom lehetővé teszi, hogy az EU határozott globális vezető szerepre tegyen szert a fenntartható növekedés területén és abban, hogy a technológiai tudást a jólét növelésére használja;

23. elismeri, hogy az Európai Bizottság javaslata tiszteletben tartja a szubszidiaritás és az arányosság elvét.

Kelt Brüsszelben, 2018. december 5-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ